

PSST... MATURA

PYTANIE JAWNE 24 · MATURA USTNA 2027–2028

DZIADY CZ. III · KONTEKST: KSIĘGA HIOBA

KŁÓCIŁ SIĘ Z BOGIEM

Pytanie jawne 24: „Różne postawy człowieka wobec Boga. Omów zagadnienie na podstawie Dziadów części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst”. Tu kontekstem jest Księga Hioba.

TEŻA W JEDNYM ZDANIU

Wobec krzywdy człowiek może Boga oskarżać, może Go prosić o pomoc albo ufać mimo braku pełnego wyjaśnienia.

GOTOWE ZDANIA NA EGZAMIN

NA POCZĄTEK

W „Dziadach” część trzecia widzimy trzy postawy wobec Boga: bunt Konrada, pokorę księdza Piotra i ufność Ewy — każda wyrasta z prawdziwego cierpienia.

NA ZAKOŃCZENIE, PO KONTEKŚCIE

Konrad i Hiob pytają Boga o sens cierpienia, ale tylko Konrad żąda dla siebie boskiej władzy — i właśnie w tym tkwi jego duchowe zagrożenie.

SCHEMAT ODPOWIEDZI

Trzy sceny — Wielka Improwizacja, modlitwa i widzenie księdza Piotra, modlitwa Ewy. Przy każdej motywacja i sposób zwracania się do Boga. Hiob jako punkt porównania: pytanie o sens cierpienia kontra żądanie boskiej mocy.

Chcesz mieć to pytanie z głowy? W książce „Psst... matura” masz wszystkie 76 pytań: tezę, gotowe zdania, plan, pułapki i trening — a w tomie 2 wzorcowe wypowiedzi. Zajrzyj: niekazmuliczyc.pl/psst/

SPRAWDŹ SIĘ

Odpowiedz najpierw sam(a) — kierunek odpowiedzi zakryj kartką.

1. Postaw tezę — Jakie trzy sposoby reagowania na cierpienie i zwracania się do Boga pokazuje Mickiewicz? Dlaczego nie wystarczy podzielić postaci na wierzące i niewierzące?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Konrad buntuje się i żąda władzy, ksiądz Piotr pokornie prosi o pomoc oraz działa dla innych, Ewa modli się z ufnością i troską. Konrad zwraca się bezpośrednio do Boga; jego problemem nie jest prosty brak wiary, lecz pycha w sposobie prowadzenia sporu.

2. Wyjaśnij bunt Konrada — Co oznacza żądanie „rządu dusz”? Co łączy miłość do narodu z pychą w Wielkiej Improwizacji?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Konrad chce mocy wpływania na ludzi, aby ich uszczęśliwić i ocalić naród. Cierpienie rodaków jest autentyczną motywacją. Zarazem uznaje siebie za zdolnego do lepszego kierowania ludzkimi losami niż Bóg.

3. Uważnie odczytaj finał Improwizacji — Kto wypowiada słowo „carem”? Dlaczego ten szczegół ma znaczenie?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Finałowe „carem” wypowiada diabeł, nie Konrad. Konrad chce wypowiedzieć oskarżenie, ale tekst rozdziela jego słowa od ostatniego słowa złego ducha. To podkreśla duchowe zagrożenie bohatera i wymaga precyzji w omawianiu sceny.

4. Porównaj księdza Piotra i Ewę — Za kogo się modlą? Czym różni się aktywna pokora księdza Piotra od spokojnej ufności Ewy?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Ksiądz Piotr modli się za Konrada, odprawia egzorcyzm, chce wziąć jego karę na siebie i błaga o ratunek dla narodu. Ewa modli się za ojczyznę, więźniów i autora pieśni; jej troska obejmuje konkretną osobę. Oboje okazują solidarność, lecz w różnych scenach i tonach.

5. Dodaj kontekst Hioba — Jak Hiob reaguje na niezawinione cierpienie? Co łączy go z Konradem, a co od niego odróżnia?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Hiob traci dzieci, majątek i zdrowie, pyta Boga o sens cierpienia. Otrzymuje odpowiedź z wichru, która uświadamia mu granice ludzkiej wiedzy; nie dostaje prostego wyjaśnienia wszystkich strat. Podobnie jak Konrad pyta w bólu, ale nie żąda władzy nad ludzkimi duszami.